

Odredba o izvajanju predpisov o planiranju fonda plač v letu 1949 in predpisov o kontroli njegovega izvrševanja

Predsednik Gospodarskega sveta vlade FLRJ Boris Kidrič in minister za finance vlade FLRJ Dobrovoje Radosavljevič sta podpisala odredbo o izvajanju predpisov o planiranju fonda plač v letu 1949 in predpisov o kontroli njegovega izvrševanja, ki se glasi:

1. Z namenom, da se omogoči sestavljanje zbiralnega (svodnega) plana fonda plač za leto 1949 in zaradi organiziranja kontrole njegovega izvrševanja, bodo gospodarska podjetja zveznega, republiškega in lokalnega pomena, kakor tudi podjetja družbenih organizacij predlagala obvezno po en izvod obrazca Fp 6 sedežu banke, pri katerem imajo svoj račun. Gospodarska podjetja zveznega in republiškega pomena bodo poleg tega predlagala po en izvod omenjenega obrazca tudi planski komisiji okraja (mesta), v čigar območju je določeno podjetje.

2. Izpolnjeni obrazec Fp 6 za tretje tromesečje tekočega leta morajo podjetja poslati pristojnemu sedežu banke oziroma pristojni okrajni (mestni) planski komisiji istega časa kot svojemu operativnemu upravnemu vodstvu najpozneje pa do 25. julija tekočega leta.

3. Na koncu obrazca Fp 6 bo podjetje začenši s mesecem avgustom t. l. zmanjšalo izkazani fond plač vsakega meseca za znesek neupravičenega prekoračenja fonda glede na dinamični plan vplačil, ki je sestavljen na podlagi odločbe Zvezne planske komisije pov. št. 10.380 z dne 18. junija 1949.

4. Planske komisije in finančni organi bodo takoj pristopili k sestavi zbiralnih (svodnih) planov fonda plač s tem, da bodo morale republiške planske komisije in republiška ministrstva za finance predložiti svoje zbiralne (svodne) planske zvezne planski komisiji oziroma ministrstvu za finance FLRJ najpozneje do 10. avgusta t. l.

5. Banka bo do 1. avgusta t. l. izplačevala denarna sredstva za mezde in plače samo tistim gospodarskim podjetjem družbenih organizacij, ki jim bodo v određenem roku predložili pravilno sestavljene obrazce Fp 6 (t. j. z zmanjšanjem fonda plač za znesek neupravičenega prekoračenja).

6. Če se v posameznih konkretnih primerih pojavi znatnejša razlika med fondom plač pa predloženem obrazcu Fp 6 in blagajniškim planom, bo banka te razlike podrobno preučila in izdala ukrepe, da se iste odpravijo.

7. Ta odredba dobi veljavo z dnem, ko se objavi v Uradnem listu FLRJ.

Ministrstvo za finance LRS.

Kar največjo pozornost mora posvečati Fronta narodni oblasti. Po delu narodnih oblasti bodo ljudske množice ocenjevale značaj nove Jugoslavije. Danes je več takih primerov, ko zaradi nepravilnih postopkov posameznikov in organov narodne oblasti, zaradi premajhnega nadzorstva višjih organov nad nižjimi, zaradi pojavov samovolje ud. narodne množice v nekaterih krajih občutijo narodno oblast prav nasprotno od tega, kar jim govori Fronta in kar bi oblast v resnici morala biti. Naravno je, da so bile vse te slabosti v začetku nujne, zdaj pa več ne moremo trpeti liberalnega odnosa do teh slabosti (iz nalog OF)

Temeljni zakon o kmetijskih zadrukah

(Nadaljevanje in konec)

111. člen

Kdor podre, požge ali kako drugače razdre, uniči ali poškoduje zadržno poslopje, napravo, zgradbo, skladišče blaga ali sploh kakršno koli zadržno premoženje, zato da bi izpodkopal zgraditev socializma na vasi,

se kaznuje s pobiljševalnim delom ali z odvzemom prostosti s prisilnim delom in z zaplenbo premoženja, v hujših primerih pa s smrtno kaznijo in z zaplenbo premoženja.

112. člen

Zadružnik, ki ovira delo zadruge, izpodkopa njeno ureditev ali delovno organizacijo, ali ki na drug način deluje v škodo zadruge zato, da bi zadruge uničil,

se kaznuje s pobiljševalnim delom ali z odvzemom prostosti, če ima dejanje hujše posledice pa s odvzemom prostosti s prisilnim delom in z zaplenbo premoženja.

113. člen

Kdor s propagando, s prenašanjem izmišljenih novic ali z grožnjami ovira ali preprečuje pristop h kmetijski zadruzi,

se kaznuje s pobiljševalnim delom ali z odvzemom prostosti s prisilnim delom in z zaplenbo premoženja.

114. člen

Kdor nasilno ali z grožnjami priganja k izstopu iz zadruge,

se kaznuje s pobiljševalnim delom ali z odvzemom prostosti s prisilnim delom do petih let, v hujših primerih pa lahko tudi z zaplenbo premoženja.

115. člen

Kdor nasilno ali z grožnjami priganja k pristopu k zadruzi ali kako drugače hudo krši načelo prostovoljnosti, se kaznuje s pobiljševalnim delom ali z odvzemom prostosti do enega leta.

116. člen

Kdor iz kakršnega koli naslova izroči ali sprejme v posest ali v imetje kakšno nepremičnino brez prejšnje privolitve izvršilnega odbora okrajnega oziroma mestnega (rajskega) ljudske

ga odbora, na katerega območju je ta nepremičnina.

se kaznuje s pobiljševalnim delom ali z odvzemom prostosti; sodišče pa lahko kot stransko kazeno izreče tudi zaplenbo te nepremičnine.

117. člen

Za razsojo o kaznivih dejanjih po 111. členu je pristojno okrajno sodišče, za razsojo kaznivih dejanj po 112., 113., 114., 115. in 116. členu pa so pristojna okrajna sodišča.

VIII. Prehodne in končne določbe

118. člen

Sedanje kmetijske zadruge organizacije morajo v osmih mesecih, potem ko dobi ta zakon veljavo, prirediti pravila njegovim določbam. Sklep o spremembi pravil sprejme v tem primeru z večino glasov zadržni zbor, na katerem je navzočih najmanj polovica zadržnikov.

Pristojni državni organ izda odločbo o likvidaciji zadruge organizacije, ki se ne ravna po določbah prejšnjega odstavka. Čisto premoženje, ki ostane po likvidaciji, se prenese v last tiste zadruge organizacije, ki jo določi republiški minister za kmetijstvo.

Če premoženje zadruge organizacije, ki pride v likvidacijo, ne zadostuje za ponovno njihovo obveznost, se terjatve upnikov poravnajo po posebnih predpisih.

119. člen

Ko dobi ta zakon veljavo, preneha veljati vse določbe temeljnega zakona o zadrukah z dne 18. julija 1946, ki se tičejo kmetijskih nabavljajalnih in prodajnih, kmetijskih proizvajalnih in predelovalnih zadrug in kmetijskih obdelovalnih zadrug in njihovih zvez.

120. člen

Ta zakon začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije.

U. št. 584.

Beograd, 6. junija 1949.

Prezidijske ljudske skupščine Federativne ljudske republike Jugoslavije

Predsednik: Sekretar: dr. Ivan Ribar s. r. Mile Peruničić s. r.

Nabirajte po'že!

Polži so v inozemstvu zelo iskani kot posebnost v prehrani. Ker si z njimi za našo skupnost lahko zagotovimo devize, smo organizirali množično vzrejo polžev. Polže nabiramo celo leto. Tudi sedaj pri košnji v juliju in avgustu se polži nabirajo po travnikih, kosenicah in robovih gozdov. Priden zbiralec jih lahko nabere okoli 50—100 kg dnevno. Kmetijske zadruge in odkupna podjetja jih plačujejo po 7 din za 1 kg. Zbrane polže pošiljajo zbiralnici ali pa nabiralnici same na sledeča najbližja drž. posestva, kjer so organizirana vzrejalnišča polžev: Drž. posestvo Črnelo, žel. postaja Jarše, Zovnek, žel. postaja Polze, Orehek, žel. postaja Presernek, Beltinci, žel. postaja Bellinci, Podvin, žel. postaja Radovljica, Mahovnik, žel. postaja Kočevje, Marenberg, žel. postaja Vuhred. Zadruge naj zahtevajo od navedenih posestev zaboje za pošiljanje polžev. Če jih pošljejo v svojih zabojih, jim posestva te na zahtevo tudi vrnejo. V vzrejalniščih se polži krmijo. V je-

seni, ko se polži zalijejo, so godni za izvoz.

Zbirajte samo velike, sive vrtno polže (Helix pomatia). Ne zbirajte malih črnih, belih, rdečih in drugih polžev, ker take ne prevzemajo zbiralnici.

Nabiranje polžev je dober vir dohodkov za vsakega zbiralca. Zato ponovno pozivamo vse, ki imajo le količjak prilike, posebno pionirje, da sedaj po košnji zberejo čim več polžev.

Se prav posebno pozivamo vodstva pionirskih počitniških kolonij, da organizirajo nabiranje polžev.

Nabirajte polže — s tem koristite sebi in skupnosti!

Ministrstvo za kmetijstvo LRS

Dopisujte

v „Naše delo“

Fizkultura

Pričele so se prve kvalifikacijske tekme za vstop v slovensko ligo

SD DRAVA : SD TEKSTILEC (Tržič) 4:1 (2:0)

Za prvo kvalifikacijsko tekmo med SD Dravo in SD Tekstilcem iz Tržiča, ki je sodila pri vstopu v slovensko ligo, je vladalo med Ptujčani veliko zanimanje. Gledalci, okrog 1500 po številu, so prihajali na igrišče že dolgo pred začetkom igre, najstrepnejši izmed njih pa so že ob 14. uri prisostvovali prvenstveni tekmi med pionirji SD Drave in pionirji iz Rač, ki se je končala z rezultatom 4:0 za domače moštvo. Točno ob 14.55 sta se predstavili moštvi v naslednjih postavah: Drava: Sirec, Serdinšek, Berlič, Gajzer, Gajzer II, Streher, Sirec II, Repič, Hanzl, Sirec III in Kolšek. SD Tekstilec: Magister, Peternik, Količnik, Husner, Dornik, Kokalj, Rakotner, Zikojevič, Aler, Priškojevič in Jakopič.

Igra se je pričela z dobro kombiniranim napadom gostov, ki pa ni dosegel zaželenega uspeha. Obramba Drave s Serdinškom, Berličem in vratarjem Sirecom je bila na mestu in je brez težave odbila napad Tekstilcev. Gostje so igrali hiter in efektne nogomet, vendar pa kakor smo že v naslednjih minutah igre videli, še daleč niso bili kos odlično razpoloženim igralcem Drave, ki so kmalu prevzeli iniciativo.

Nekaj dobro plasiranih strelav Berliča in Sireca je vratar Tekstilca, ki je v ostalem rešil marsikatero nevarno situacijo, odlično branil. V 15. minuti je Drava po roki v kazenskem prostoru streljala enajstmetrovko. Tržičani so postavili »id« in gol ni uspel. Sedaj so igralci Tekstilca s podvojeno silo napadli vrata Drave. Toda prodorji so bili redki in kratkotrajni. Težišče igre je bilo še vedno na polovici Tekstilca. Premoči domačega moštva je prišla do izraza v 25. minuti v obliki gola, ki ga je ostro streljal Berlič. Drava sedaj ni več odnehal z napadi. V 31. minuti je Berlič izrazil ugodno priliko pred nasprotnimi vrati. Nastala je »gužva« in zopet gol. Streljal ga je ponovno Berlič, ki je bil poleg Sireca III najboljši igralec na zelenem polju Drave. Vratar Tekstilca je imel še dalje veliko dela. Branil je dobro in navdušeni gledalci so ga večkrat pohvalili z obilnim aplavzom. Njegovo moštvo je nekajkrat prodrla do vrat Drave, vendar vselej brez uspeha. Polčas se je zaključil z rezultatom 2:0 v korist SD Drave. Igra prvega polčasa je bila izredno zanimiva, pozicijsko bogata in izredno ostra, včasih celo surova in je bil sodnik Presinger iz Celja prisiljen večkrat opomniti nekatere igralce obeh moštev.

V drugem polčasu se je tekma nadaljevala v znamenju stalnih napadov domačega moštva na nasprotnikova vrata. Že v 7. minuti se je Sirec III nudila dobra prilika, ki jo je tudi takoj realiziral in spremenil v gol. Tekstilec je tudi v drugem polčasu igral lepo in pošteno, navzlic dejstvu, da je bil rezultat 3:0 za Dravo. V 17. minuti so se igralci Tekstilca nenadoma zbrali in po nekaterih posrečenih kombinacijah je bila žoga nenadoma pred vrati Drave. Preden so se gledalci preorientirali na nov položaj, je bila žoga tudi že v mreži. Toda tudi ta podvig je bil prehodnega značaja.

V 17. minuti je Sirec III plasiral žogo izredno lepo neubranljivo v levi gornji kot ter s tem postavil končni rezultat. Po tem je izgledalo, da so moči nasprotnikov nekoliko popustile. Igra je

postala enakovredna, se proti koncu še enkrat razživila ter se nato zaključila z obstoječim rezultatom.

Ptujčanom se bo v 19 kvalifikacijskih tekmah, ki se bodo odigrale deloma na domačem igrišču, deloma pa drugje in ki bodo odločile, če pride Drava v slovensko ligo, nudila prilika, da si ogledajo nekaj res kvalitetnih tekem in tako spoznajo vse lepote in vrline te zanimive panoge fizkulture. V. K.

Tekme v odbojki v Strnišču

Dne 14. julija 1949 sta se na igrišču Tovarne aluminija v Strnišču pomerili domači moštvi »Gradis-a« in »Tovarne« v odbojki.

V zelo lepi in zanimivi igri sta moštvi pokazali svoje znanje in rezultate dela na tem polju. Igrano je bilo pet setov, od katerih je dobil »Gradis« štiri in tovarna enega. Zmagalo je moštvo »Gradis-a« s sledečimi rezultati 15:9, 15:12, 12:15, 15:12 in 15:10.

Dasiravno je dana možnost tovarniškemu moštvu, da zaradi ugodnejšega delovnega časa lahko več trenira, ni pokazal v tej igri pravih rezultatov treninga. Igralci »Gradis-ovega« moštva so s pošteno in tehnično skladno kombinacijo podali res lepo igro in zasluženo zmagali. V bodoče bi bil zaželen boljše sodnik.

Moštvo so sestavljali sledeči tovariši: »Gradis«: Janžekovič Lado, Trop Maks, Petek Janko, Pišek Zvonko, Kumer Ivan in Šušterič Uroš.

»Tovarna aluminija«: Janžekovič Alojz, Berlič Marjan, Hohnik Franc, Brenčič Ivo, Klančnik Mirko in Kostanjevec Zvonko.

Kolesarske dirke v Prekmurju

Kolesarski klub »Prekmurje« je priredil preteklo nedeljo ob priliki tekme koscev v vasi Bakovici kolesarske dirke. Kljub deževnemu vremenu se je dirk udeležilo 30 kolesarjev, med njimi je bilo več članov ljubljanskega Železničarja. Dirkam je prisostvovalo več sto navdušenih gledalcev.

Kot prvi so startali mlajši pionirji na 1400 m dolgi progi. Zmagal je Fras Alojz pred Zver Maričko (oba iz Trnja). Med starejšimi pionirji pa je bil prvi Koter iz Beltincev. Pri mladincih na 4,2 km je zmagal Virag iz Beltincev v času 8,29 minut, pred Klembasom (Zel.) in Erjavcem iz Bratoncev. Mladinci-uristi so tekmovali na 8,4 km dolgi progi. Zmagali so ljubljanci Vidmar, Preslenc in Nastran. S časom 16 minut, 3. Kocbek iz Ljutomerja itd. Pri članih-uristih (14 km) sta zmagala Pogačnik in Kozlevčar (Zel.) pred domačimi tekmovalci Zorkom, Miheličem itd.

Novi domači cestni električni voz

Nov tip električnih cestnih vozov, katere maketo so delavci zagrebške električne cestne železnice nosili na prvomajski povorki, sedaj izdelujejo v njihovih delavnicah kot izvenplansko darilo v naši prvi petletki.

Nov cestni električni voz bo pripravljen ob dosedanjih posebnih na bregovih terenh. S pomočjo elektromagnetne zavore ob tračnicah, bo voz obetal na mestu brez dolgega drsanja. Konstruktorji delajo na dušenju zvoka, tako da bo novi voz manj ropotal.

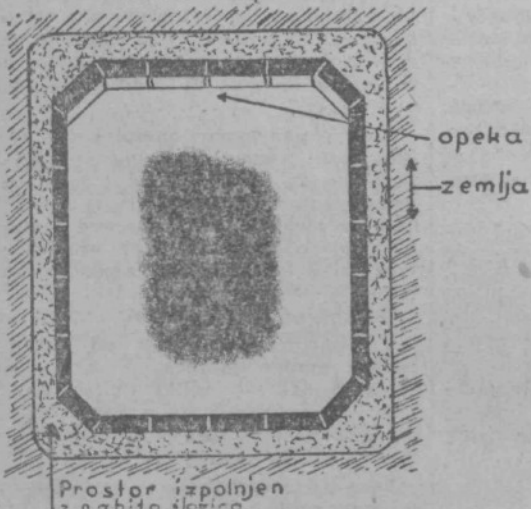
Zadružne jame za kisanje krme

Pri nas so za kisanje krme običajni: silosi iz betona. Danes je takšna gradnja neprikladna, ker primanjkuje materiala. Poleg tega pa je precej draga. Končno pa, kakor bi gradili drage betonske silose, ko s lahko enostavno in poceni napravimo jamo za siliranje, ki nam bo prav tako odgovarjala kot betonski silos.

Osnovni pogoj za dober silos je v tem, da so stene nepropustne za vodo in zrak. Če imamo kakršno koli jamo z nepropustnimi stenami, ustreza vsem zahtevam pravilnega silosa, pa naj bo zgrajena iz kakršnega koli materiala.

Takšne jame za kisanje krme bomo gradili predvsem iz materiala, ki je gospodarstvu na razpolago in je najcenejši in najprikladnejši.

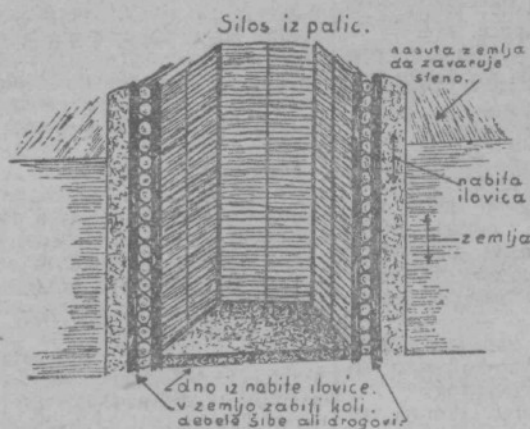
Silos iz opeke.

1. Najboljši in za naše prilike najcenejši silos je navadna jama v zemlji. Ako bomo izkopali jamo v zemlji iz težke ilovice, je kaj lahko napraviti stene nepropustne. Najprej napravimo gladke stene z ostro lopato ali drugim priprav-

nim rezilom; nato nabijemo stene z batom, ki ima prav gladke ploskev. S tem smo zamašili in zaprli morebitne kanale in luknjice v stene. Dobro je, ako še stene namažemo z gneteno ilovico.

Teže napravimo nepropustne stene jamam tam, kjer je zemlja peščena in propustna. Tu si bomo pomagali na različne načine:

2. Stene jame bomo obložili z opeko, za malto, ki veže opeko, lahko porabimo gneteno ilovico.

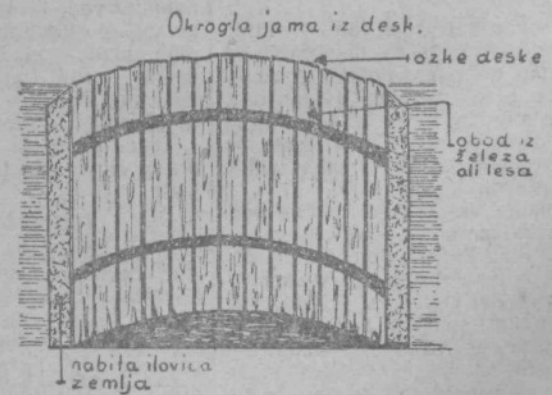
3. Stene jame spletemo iz šib. V razdalji 10 do 20 cm od sten jame zabijemo kole, ki so med seboj oddaljeni približno 30 cm. Te kole opletamo s šibami, tako da napravimo v jami nekaj pleten koš. V prostor med stenami jame in košem nabijemo gneteno ilovico. Ko nabijamo ilovico, moramo stene koša od znotraj nadpreti.

4. Stene jame napravimo iz palic. Ob stene jame zabijemo po dva droga, med nju pa položimo v vodoravni legi palice ali tanjše drogeve, ki se dobro prilegajo drug na drugega. V prostor med steno jame in te drogeve nabijemo ilovico. Vogale takšne jame obložimo z opeko ali ilovico, da jih tako zaokrožimo.

5. Stene jame napravimo iz desk. V jamo tik ob steni zabijemo kole, nanje pa pribijemo deske, deske so lahko tudi tanke, važno je le, da se do-

bro prilegajo druga ob drugo, to je, da med njimi ni odprtini; zato morajo biti dobro strugane. V prostor med zemljo in deskam nabijemo gneteno ilovico.

Iz desk pa lahko napravimo tudi okroglo silosno jamo, kar je prav priporočljivo. V tem primeru pritrdimo na pripravljen železni ali leseni

oboda ozke deske, ki stojijo navpično. Deske morajo biti na obeh robovih pravilno stružene, da so ob stiku nepropustne.

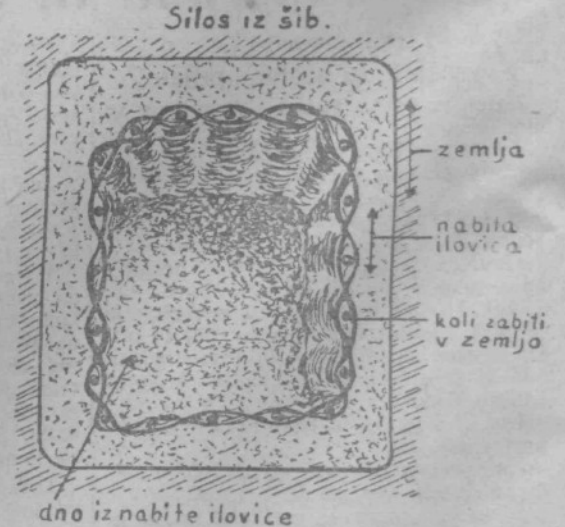
6. Stene jame napravimo iz kamnja. Namesto opeke uporabimo za gradnjo sten kamnje. Pri tem je treba paziti, da bodo stene močne in nepropustne, na notranji strani pa čim bolj gladke.

7. Nadzemni silosi. V krajih, kjer je talna voda visoka, ni mogoče napraviti silosnih jam, ker bi voda uhajala v jamo in uničila silažo. V tem primeru napravimo silos nad zemljo.

V zemljo skopljemo jamo globoko do 20 cm s položnimi stenami. Nad stenami jame napravimo nas p v primerni višini, kolikor pač imamo na razpolago zemlje. Notranje stene nasipa so iz nabite ilovice. V ta prostor nabijemo drobno zrezano silažo. Pri tem je izredno važno, da silažo čim bolj stlačimo. Silažo moramo nad jamo zvrhiti. Dobro stlačeno silažo nato pokrijemo s plevalmi v višini 20 do 30 cm, na pleva pa nasujemo dobro stlačeno do 1/2 m debelo plast gnetene ilovice. Zaradi težkega pokrova se bo silaža v nekaj dneh sesedla in na pokrovu bodo nastale razpoke. Te moramo sproti zamazati. Končno pokrijemo jamo še s slamo, škopom, koruznico

ali deskami, da se deževnica bolje odteka. Ob strani jame pa napravimo jarke za odtok vode.

Nadzemne silose pa lahko napravimo tudi iz opeke, šib ali kamnja, važno je samo, da so stene dovolj močne, da bodo zdržale pritisk, ki ga bo povzročala stlačena silaža.

Splošna navodila za gradnjo silosnih jam

V vsakem primeru moramo napraviti jamo za kisanje na vzvišenem mestu, tako da ne more zaliti silaže voda ob priliki večjega naliva. V jamo ne sme nikdar prodirati talna voda. Dno jame moramo prav tako napraviti iz nabite ilovice, ker tudi dno mora biti nepropustno. Najbolj prikladno so okrogle jame, ker v vogalih se navadno silaža pokvari, ker je ne moremo dovolj stlačiti. V vsakem primeru moramo vogale po možnosti zaokrožiti.

Ako ima posestvo veliko živine, je bolj priporočljivo napraviti več manjših jam, kot pa samo eno ali dve veliki. Manjše jame lažje napolnimo v kratkem času in ko silažo krmimo, se v manjših jamah manj kvari.

Na odraslo govedo potrebujemo 4 do 5 m³ prostornine, na mlado govedo pa 2 do 3 m³.

Ing. Graf Anton